

Status zzp-wet: nieuwe vertraging ligt op de loer

Rondom het zomerreces zette het demissionaire kabinet flink vaart achter de nieuwe zzp-wet. Daarna volgde het verkiezingsseizoen. Tijd om de balans op te maken. Waar staan we nu en vooral: waar gaat het naartoe?

In aanloop naar de verkiezingen is het beeld ontstaan dat het kabinet het zzp-thema wat uit het oog verloren was. Maar dat is zeker niet het geval. Ook in verschillende demissionaire vormen: het kabinet wilde de afgelopen maanden juist vaart maken met de nieuwe zzp-wet Verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties (Vbar). Nota bene in het zomerreces stuurde toenmalig SZW-minister Van Hijum het definitieve wetsvoorstel Vbar naar de Tweede Kamer. Nog geen 2 weken ná het zomerreces kwam de nieuwe demissionaire minister, Paul, al met het besluit ('de AMvB') dat het wetsvoorstel nader uitwerkt. Het werd ter consultatie voorgelegd aan het veld. Op basis hiervan startte afgelopen oktober de behandeling van deze wet, hoewel voorzichtig, met de eerste schriftelijke inbreng.

Weinig draagvlak

Het demissionaire kabinet kwam met deze versnelling omdat het nog steeds uitging van inwerkingtreding van de Vbar op 1 juli 2026. Maar of het opgevoerde tempo daartoe zal leiden, is maar zeer de vraag. Kijken we bijvoorbeeld naar de verkiezingsprogramma's of uitspraken van Kamerleden dit najaar, dan bespeuren we nog maar weinig draagvlak voor het wetsvoorstel Vbar.

Daarnaast kwam afgelopen voorjaar nota bene vanuit de Tweede Kamer zelf een concept voor een alternatief zzp-wetsvoorstel: de Zelfstandigenwet. Hoewel dit voorstel nog slechts in de ontwerpfase zit, misschien nog niet erg evenwichtig is en technisch-juridisch hier en daar nog rammelt, krijgt het maatschappelijk en politiek wel de

nodige sympathie. Dat dit alternatief begint bij een zelfstandigentoets – waar de Vbar slechts blijft toetsen op de arbeidsovereenkomst – is in elk geval verfrissend te noemen.

Nu er twee concurrerende wetsvoorstellen liggen, is de vraag welke richting het opgaat. Vbar, Zelfstandigenwet of wellicht toch nog een andere variant? De samenstelling van een nieuw kabinet en de inhoud van het regeerakkoord

Het is goed voorstelbaar dat de Tweede Kamer wacht op een nieuw kabinet

zullen naar alle waarschijnlijkheid meer duidelijkheid scheppen. Het is goed voorstelbaar dat de nieuwe Tweede Kamer hier met de verdere behandeling van de Vbar op wacht. Inwerkingtreding op 1 juli volgend jaar is in dat geval moeilijk voor te stellen. Een uitgerijpte Zelfstandigenwet evenmin. Een nieuwe vertraging in de zoektocht naar meer duidelijkheid ligt dus serieus op de loer.

Status quo

Dat zou betekenen dat de huidige status quo nog langer overeind blijft. Voor het toetsingskader vallen we dus nog steeds terug op het aloude begrip arbeidsovereenkomst uit het burgerlijk wetboek (BW). En daarin zit nu juist de onduidelijkheid

Erik van Dam is senior consultant kennis- en stakeholdermanagement bij VvAA. Op deze plek bespreekt hij ontwikkelingen die relevant zijn voor praktijkhouders, zzp'ers en andere ondernemers in de zorg

over de grens tussen loondienst en zelfstandigheid. Want veel meer dan het benoemen van de algemene termen 'arbeid, loon en werken in dienst van' doet het BW niet. Voor de concretisering daarvan zijn daarom altijd de gerechtelijke uitspraken van belang geweest, zoals met name de Deliveroo-uitspraak van de Hoge Raad in 2023. De elementen hiervan met korte uitleg zijn te vinden op vvaa.nl/deliveroo.

Deliveroo-meetlat

Het is van belang om met deze 'Deliveroo-meetlat' de arbeidsrelatie zelf serieus na te lopen en indien nodig na te denken over alternatieven. Dit jaar geldt nog een terughoudend handavingsregime van de Belastingdienst ('de zachte landing') met slechts beperkt gerichte bezoeken en onderzoeken, en zonder boetes. Een wens vanuit een deel van de Tweede Kamer om dit regime te verlengen, veegde het demissionaire kabinet dit najaar van tafel. Ook weten we inmiddels dat de Belastingdienst in geaccordeerde modelovereenkomsten geen vrijbrieven ziet. En echt conform die overeenkomsten werken – alleen dan hebben ze hun waarde – blijkt meestal niet eenvoudig in de gezondheidszorg.

Een schematische samenvatting van beide zzp-wetsvoorstellen is terug te vinden op vvaa.nl/vbar en vvaa.nl/zelfstandigenwet.